

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	203
Land:	Syrien
Kilde:	Landinfo.
Titel:	Bakgrunn for dagens situasjon.
Udgivet:	11. august 2010
Optaget på baggrundsmaterialet:	16. september 2010

Syria

Republikk

Hovedstad: Damaskus

Innbyggere: 20,2 millioner (CIA Factbook, 2009)

Religion: Islam, kristne minoriteter

Språk: Arabisk samt en rekke minoritetsspråk

Bakgrunn for dagens situasjon

Syria ligger sentralt plassert i Midt-Østen og grenser mot Tyrkia, Irak, Jordan, Libanon og Israel. I tillegg har Syria en kort kystlinje i vest mot Middelhavet. Store deler av landet er ørken, steppe og fjellområder. Over 80 % av befolkningen bor i de vestlige deler av landet.

Etter den andre verdenskrig overtok britene kontrollen over dagens Israel, Vestbredden, Gaza og Jordan. Frankrike delte opp sine tildelte mandatområder i Libanon og republikken Syria. Nasjonalistiske motstandsstrømninger ble slått hardt ned på av de franske styresmaktene, men motstanden mot det franske styret økte. I 1946 oppnådde Syria sin uavhengighet.

Befolkningssammensetning

Ca. 90 % av den syriske befolkningen er arabere. Den største språklige minoriteten er kurdere (ca. 10 %). De fleste syriske kurderne er sunnimuslimer. I tillegg finnes blant annet mindre grupper av armenere, tsjerkessere og assyrere.

I Syria bor det i tillegg anslagsvis ca. 400 000 palestinske flyktninger som FNs UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East) har ansvaret for. Disse flyktningene har ikke krav på syrisk statsborgerskap.

Syria har forsøkt å bygge opp under en arabisk identitet og nasjonalfølelse. Offisielt henvises det derfor ikke til ulike etniske grupper, og alle syriske borgere anses som arabere eller som medlemmer av ulike religiøse samfunn.

Religion

Sunniislam er den dominerende religionen i Syria, men til forskjell fra de aller fleste andre arabiske land er Syria en sekulær stat. Ca. 75 % er sunnimuslimer, mens alevitter utgjør ca. 12 % av landets befolkning. De syriske alevittene har en tolkning av islam som ligger tett opp til sjiamuslimenes, og betraktes av mange sunnier som kjetterske grunnet sitt syn på Ali, profeten Muhammeds svigersønn. President Assad og hans familie er alevitter. Store deler av landets politiske og militære maktelite er også alevitter.

De kristne utgjør ca. 10 % av befolkningen. Disse tilhører en lang rekke ulike kirkesamfunn. Opprinnelig levde også et betydelig antall jøder i landet, men disse har i all hovedsak forlatt Syria de senere år. Kun en meget liten gruppe jøder er igjen. Andre religiøse minoriteter av betydning er druserne, ismailittene og ordinære sjiamuslimer ("12-sekten").

Hafez Assads presidentperiode

I tiden etter opprettelsen av den syriske republikken var landet sterkt preget av uroligheter. Sterke reaksjoner på opprettelsen av staten Israel, økonomisk krise i 1950-årene og hyppige kupp eller kuppforsøk preget landet. Situasjonen medførte økende misnøye i ulike lag av befolkningen. Fra midt av 50-tallet økte innflytelsen til den politiske venstresiden, framfor alt det sosialistiske Baath-partiet i tillegg til det syriske kommunistpartiet. En union kalt Den Forente Arabiske Republikk ble forsøkt inngått med Nassers Egypt i 1958. Forsøket ble mislykket og resulterte i et kupp i Syria tre år senere. I 1963 kom Baath-partiet til makten ved et militærkupp. Det nye regimet innførte unntakslover samme år, og disse lovene er fremdeles gjeldende. En opphevelse av disse unntakslovene har siden vært et sentralt krav fra landets politiske opposisjonsgrupper. Landets nye ledelse gjennomførte omgående en nasjonalisering av syriske banker og industri. Gjennom en omfattende jordreform ble landets tidligere elite fratatt sine jordeiendommer. I 1970 tok Hafez Assad makten i landet. Han tilhørte den mindre dogmatiske delen av Baath-partiet.

Sist endret: 11.08.2009

Hafez Assad samlet effektivt all makt i sine hender. Landet var følgelig preget av et svært autoritært styresett, men samtidig av politisk stabilitet til forskjell fra de svært turbulente årene etter Syrias uavhengighet i 1946. Denne stabiliteten sørget for en viss grad av støtte til Assads styre. I tillegg sørget satsing på utbygging av vannkraft, utdannelsessystemet og en rekke andre reformer for en økning i folks levestandard. Assad førte en mer moderat økonomisk politikk som medførte at også den private sektoren ekspanderte. Han iverksatte med tiden en personkult rundt seg selv med blant annet omfattende og gjentakende hyllinger av presidenten i landets aviser.

Assad slo svært hardt ned på opposisjonen. I alle parlamentsvalgene som er blitt avholdt siden 70-tallet har Baath-partiet vunnet over halvparten av mandatene. Partiene i den Baath-partistyrte paraplyen National Popular Front (NPF) sitter i parlamentet, men har ingen betydelig rolle i syrisk politikk. Det er snarere et oligarki av felles økonomiske, politiske og familieinteresser som styrer Syria. Betydningen av familiære bånd er ofte avgjørende for muligheten til politisk innflytelse. Assad tilhørte selv den alevittiske minoriteten i Syria. I sammensetningen av makteliten ble alevitter favorisert både i forhold til maktposisjoner og materielle privilegier, særlig på bekostning av sunnimuslimene som utgjør majoriteten i Syria. På tross av denne favoriseringen gjorde Assad Syria til en sekulær stat. Islamsk lov, sharia, gjelder bare for muslimer på det familierettslige området. Denne sekularismen blir støttet av de mange religiøse minoritetene i landet, som gjennom årene har fryktet det maktpotensial som ligger i den store sunnimuslimske majoriteten i landet. Det muslimske brorskapet i Syria, den historisk sett største sunnimuslimske opposisjonsbevegelsen i landet, har sett med betydelig skepsis på Assads sekulariseringspolitikk og hans alliansebygging med spesielt Sovjetunionen på 70- og 80-tallet. Regjeringens politikk medførte betydelige spenninger mellom de sunnimuslimske religiøse ledere og landets myndigheter.

Fra slutten av 70-tallet tiltok kritikken fra særlig Det muslimske brorskapet, men også andre konservative sunnimuslimske krefter tok del i kritikken mot regimet. Misnøyen ble underbygget av en voksende økonomisk krise blant det sunnimuslimske forretningssjikt. Også sivilbefolkningen ble rammet av så vel økonomisk nedgang som tørke. Samtidig omga landets elite seg med en voksende økonomisk velstand. Brorskapene gjennomførte en rekke terroraksjoner på begynnelsen av 80-tallet rettet mot landets myndigheter. I tillegg ble et attentatforsøk mot Assad gjennomført i 1980. I februar 1982 proklamerte den konservative sunnimuslimske opposisjonen byen Hama for å være "frigjort" og oppfordringer om å gjøre opprør mot det alevittiske styret ble sendt ut. Assad svarte med å iverksette en omfattende og svært blodig massakre. Det antas av en rekke kilder at over 15 000 mennesker ble drept. Enkelte kilder antyder over 30 000 mistet livet.

Bashar Assad blir president

Etter kommunismens fall ved inngangen til 1990-tallet innførte Syria en forsiktig økonomisk reformpolitikk. Assad innfridde imidlertid ikke forhåpningene om politiske reformer. Samtidig tiltok spekulasjonene om hvem som skulle overta etter en stadig mer helsemessig svekket Hafez Assad. Etter at Assads eldste sønn Basel døde i en trafikkulykke i 1994, ble den nest eldste sønnen - Bashar - kalt hjem fra London. Bashar Assad frontet regjeringens antikorrupsjonskampanje og ble hjulpet til en militær karriere samtidig som presidentens brødre ble fratatt sine politiske poster. I juni 2000 døde Hafez Assad av et hjerteinfarkt. En måned senere ble Bashar Assad valgt til president med 97 % av stemmene.

I hans første år som president var Bashar Assad uttalt opptatt av økt åpenhet og reformer. Løslatelse av politiske fanger - blant annet fra Det muslimske brorskapet og fra det forbudte kommunistpartiet - og opphevelse av restriksjoner på media og økt toleranse for mer åpen politisk debatt vitnet om dette. Reformene uroet imidlertid sentrale deler av makteliten, særlig innen det militære, Baath-partiet samt det alevittiske miljøet som fryktet mindre innflytelse som en konsekvens av endringene i landet.

Etter en forsiktig åpning mot reformer i 2000 som medførte økt politisk opposisjonsaktivitet og organisering, kom en kraftig reaksjon våren 2001. Gradvis har signalene om større åpenhet og reformer fra Bashar Assads første tid som president avtatt.

Internasjonalt press

Forholdet til Israel preger også Bashar Assads presidentstyre. De to land har gjentatte ganger vært i krig med hverandre, som i 1967 og 1973. I 1981 annekterte Israel Golanhøydene som de hadde okkupert siden 1967. Syria nektet i en årrekke å anerkjenne staten Israel, men i løpet av 90-tallet modererte Syria sin Israel-politikk noe. Som et ledd i sin Israel-politikk har Syria uttrykt sterk støtte til palestinerne. Derimot har forholdet til Arafats PLO vært meget komplisert og tidvis svært anstrengt. I et forsøk på blant annet å minimalisere Arafats innflytelse har Syria støttet mer konservative opposisjonsbevegelser til Arafat både innenfor og utenfor PLO. Syria hadde også et svært anstrengt forhold til Saddam Husseins Irak. Med Husseins fall i 2003 ble imidlertid Syria minnet på kurdernes regionale pretensjoner om større grad av autonomi og innflytelse.

De senere år har Syria blitt mer marginalisert internasjonalt, først og fremst fra USA. Det vedvarende kompliserte forholdet til Irak, Israel og Libanon er utfordrende for det syriske regimet på ulike måter. I 2005 trakk Syria sine militære styrker ut av Libanon som en følge av drapet på Libanons tidligere statsminister Rafik Hariri. Ifølge blant annet en FN-rapport var Syria innblandet i drapet, noe syriske myndigheter har

Sist endret 11.08.2009

benektet.

Det internasjonale presset, og presset fra syriske opposisjonelle, er særlig rettet mot kravet om en endring i unntakslovene, krav om en lov som tillater politiske partier samt statsborgerskap til statsløse kurdere. Senest i 2006 uttalte imidlertid Bashar Assad at sikkerhetssituasjonen i landet er forverret med bakgrunn i Irak-krigen og presset mot Syria etter drapet på Hariri, og at politiske reformer derfor må utsettes.

Våren og sommeren 2006 oppsto en svært spent situasjon da Israel iverksatte omfattende angrep mot den Syria-støttede Hizbullah-bevegelsen på libanesisk territorium. Økt internasjonalt fokus på Israel-Libanon konflikten har medført et redusert press utenfra på Syria. Dette har ifølge en rekke kilder medført at syriske myndigheter har benyttet anledningen til å slå hardere ned på dissidenter og kritikere.

I april og mai 2007 ble det avholdt parlaments- og presidentvalg, men bare de godkjente partiene som var en del av NPF fikk lov til å stille. NPF fikk 172 av plassene, resten var forebeholdt uavhengige kandidater som forholder seg lojale til regimet. De forbudte partiene oppfordret til boikott av valget. President Bashar Assad ble valgt for en ny sjårsperiode med 97 % av stemmene i en folkeavstemning.

I september 2007 gjennomførte Israel et flyangrep mot et antatt atomanlegg inne på syrisk territorium. Dette førte til økt spenning i forholdet mellom Israel og Syria. I det siste har man imidlertid sett en tilnærming mellom de to statene, og hemmelige forhandlingsforsøk om en bilateral fredsavtale. Forholdet til USA har lenge vært dårlig på grunn av anklager om at Syria støtter terrorisme, men etter at Barack Obama ble valgt til president ser forholdet ut til å bedre seg noe. Dette henger sammen med at Syria blir sett på som en nøkkelaktør for å stabilisere regionen og få til en politisk løsning på Midtøsten-konflikten. I juni 2009 uttalte amerikanske myndigheter at de ville gjenåpne de diplomatiske relasjonene med Syria som har vært brutt siden 2005.

De syriske kurderne

Den kurdiske minoriteten utgjør ca. 10 % og bor hovedsakelig i de nordlige områdene i Syria, både mot nordvest og nordøst. I byene Damaskus og Aleppo bor det flere hundre tusen kurdere. De syriske kurderne har ulike forhistorier. Mange ble syriske borgere da områder de bodde i, ble innlemmet i Syria. En stor del av kurderne flyktet fra Tyrkia i tiden fram mot andre verdenskrig. Majoriteten av de syriske kurderne har statsborgerskap i Syria, men mellom 120 - 150 000 av dem mistet sitt syriske statsborgerskap på 1960-tallet. Personer som under folketellingen i 1962 ikke kunne bevise at de hadde bodd i Syria siden 1945 ble registrert som *ajanib* (utlendinger) i et eget folkeregister. I tillegg finnes det en betydelig gruppe som er helt uregistrert (*maktumeen*). Denne praksisen ble stoppet av Hafez Assad på 70-tallet, men de som ble fratatt sine statsborgerskap har ikke fått dem tilbake.

Ajanib får egne identitetsdokumenter. Antallet *ajanib* i dag antas å være mellom 150 - 160 000. *Ajanib* har tilgang til offentlige helsetjenester og utdanning t.o.m. universitetsnivå. En *ajanib* har ikke eiendomsrett, kan ikke arbeide for staten, som lege, ingeniør eller advokat. En *ajanib* kan ikke stemme ved offentlige valg, bli innvalgt i parlamentet eller kommunestyret, kan ikke ha offentlige verv eller tjenestegjøre i militæret. Reisedokumenter kan utstedes etter søknad. *Ajanib* får sine ekteskap registrert og barna arver den samme statusen som sine foreldre.

Maktumeen utgjør anslagsvis 40 - 50 000. Denne gruppen er ikke registrert i offentlige registre, men kan få en bekjentgjøringsattest fra den lokale *Muhtaren* (en offentlig notar). Denne gruppen kurdere er i hovedsak underlagt de samme begrensningene som *ajanib*. I tillegg får de ikke følge undervisning lenger enn til 9. klasse, da de ikke kan få utstedt offentlig vitnemål.

Det er høy politisk bevissthet blant kurderne i Syria. Det eksisterer et utall grupperinger og partier som preges av stadige splittelser, sammenslåinger, nye allianser og navneendringer på gruppene. På 90-tallet og utover fant det sted en reversering av den oppsplitting som til da hadde preget den kurdiske bevegelsen gjennom flere tiår. De fleste gruppene samlet seg i fire paraplyorganisasjoner kjent under navnene Jabha (Fronten), al-Tahaluf (Aliansen), PKK-relaterte partier og en sammenslutning mellom partiene Yeketi, Azidi og Tayar Mustaqbal, den såkalte Organisasjonskomiteen (Lajnat at-tansiq). Partiene har forskjellige profiler fra mer moderate program med fokus på sosiale og kulturelle spørsmål til den mer myndighetskritiske Organisasjonskomiteen. Alle de kurdiske partiene er illegale, likevel har myndighetene de senere årene tolerert deres eksistens.

I likhet med andre grupper, har de kurdiske partiene testet grensene etter at Bashar Assad kom til makten i 2000 med bl.a. avholdelse av uautoriserte demonstrasjoner og utdeling av løpesedler. Siden overvåkingen av de kurdiske områdene er omfattende, må det antas at syrisk etterretning kjenner til det meste av den politiske aktiviteten som finner sted og at de politiske partiene er infiltrert.

12. mars 2004 brøt det ut opptøyer i byen Qamishli i forbindelse med en fotballkamp mellom et arabisk og kurdisk lag. Syrisk sikkerhetspoliti åpnet ild mot menneskemengden og minst 14 mennesker ble drept, mens

Sist endret: 11.08.2009

opp mot 2000 ble arrestert. Enkelte kilder hevder at en rekke av disse ble utsatt for tortur i fengselet. Syriske myndigheters håndtering av marsopptøyene er blitt sterkt kritisert av menneskerettighetsaktivister. Under feiringen av toårsdagen for opptøyene i 2006 ble en rekke personer arrestert. Ved den påfølgende feiringen av Newroz (kurdisk nyttår) i mars 2006 ble 3000 kurdere i Aleppo angrepet av sikkerhetsstyrker med skytevåpen og køller. Ca. 70 kurdere ble arrestert.

Sikkerhet og menneskerettigheter

Menneskerettighetssituasjonen i Syria var sterkt kritisert under Hafez Assads styre. Fengslinger uten lov og dom og omfattende og systematisk bruk av tortur i fengslene og interneringsleirene skal ha vært utbredt. På tross av en viss endring under Bashar Assad anser menneskerettighetsorganisasjonen Freedom House Syria som en av de seks mest repressive regimene i verden. Unntakslovene fra 1963 åpnet for etablering av sikkerhetsdomstolene og fengsling av politisk opposisjonelle etter svært mangelfulle rettsprosesser. Disse lovene er fremdeles gjeldende syrisk lov.

Under Hafez Assad ble det forbudt å etablere uavhengige politiske partier. De partiene som er lovlige, er alle organisert innen koalisjonen National Progressive Front. Med Bashar Assads maktovertagelse i 2000 ble det tillat å etablere foreninger og grupper hvor man kunne diskutere blant annet politikk og ulike samfunnsspørsmål. Dette medførte en oppblomstring av diskusjonsfora og grupper. Fra slutten av 2000 begynte den sentrale makteliten å reagere på den økende politiske aktiviteten som til dels var svært regimekritisk. Allerede fra våren 2001 ble det strammet inn i forhold til Bashar Assads første tid som president. Med arrestasjonen av 10 prominente opposisjonelle ledere i september 2001, tok det som ble omtalt som "Damaskus-våren" en foreløpig slutt. Parallelt med større frigivelser av politiske fanger fortsatte regimets arrestasjoner og straffeforfølgelser av politiske aktivister.

Etter en periode hvor Syria, etter stort press utenfra, åpnet mer opp for myndighetskritiske uttrykk har det fra 2005, og spesielt etter 2006, vært rapportert om en forverret menneskerettighetssituasjon i Syria, som av enkelte kilder har blitt karakterisert som den verste siden myndighetene slo ned på opptøyer i Damaskus våren 2001. Nettsteder som Elaph og All4Syria ble stengt og radiostasjoner ble fratatt lisenser. Forumet al-Atassi, som var det eneste som opererte etter 2001, ble stengt og forumets administrasjon ble arrestert anklaget for å ha offentliggjort en erklæring fra Det muslimske brorskap. Fra 2006 arresterte regimet med fornyet intensitet medlemmer av den politiske opposisjonen. Kurdiske aktivister, menneskerettighetsaktivister og islamister ble offer for myndighetenes økte oppmerksomhet.

Politisk opposisjon

18. oktober 2005 undertegnet den syriske opposisjonen dens hittil betydeligste uttrykk for en samlet opposisjon. Damaskuserklæringen ga kurdiske opposisjonelle, arabiske nasjonalister, sosialister, kommunister og menneskerettighetsaktivister en felles plattform. Bygd på prinsipper som demokrati, ikkevold og samling av opposisjonen, markerte erklæringen første forsøk på en samling av intern og ekstern opposisjon. Den tidligere visepresidenten Khaddams massive offentlige kritikk av myndighetene i desember 2005 ga opposisjonen ytterligere vind i seilene. I mars 2006 ble en ny opposisjonskoalisjon, National Salvation Front (NSF) etablert i Brussel. Samlingen av Khaddam og Det muslimske brorskapet, av sekulære Baath-tilhengere og islamister, gjorde myndighetene i Syria urolige. Ingen blant opposisjonen internt støttet åpent NSF av frykt for myndighetenes reaksjoner.

Gruppen av politiske aktivister som har hatt aktivitet i kommunistiske partier, blant menneskerettighetsmiljøet, blant advokater, i det såkalte Forum-miljøet og i islamske grupper er under oppsikt og har i perioden under Bashar Assad blitt møtt med reaksjoner når disse har overtrådt det som det syriske regimet har markert som røde linjer. Myndighetene strammet i 2006 inn, og de røde linjene omfattet etter dette forbud mot møter som teller flere enn fem deltakere, alle demonstrasjoner, kontakt med utenlandske styrker eller deltakelse i konferanser med utenlandsk opposisjon samt at journalister ikke kan skrive om noe som er relatert til sikkerhetsstyrkene eller til de væpnede styrkene uten myndighetenes samtykke. I løpet av 2006 har en rekke opposisjonelle forlatt Syria grunnet situasjonen i landet.

12. mai 2006 undertegnet 274 syriske intellektuelle en erklæring hvor de anmodet om syrisk anerkjennelse av Libanon, en fastsetting av grensene landene imellom, diplomatisk utveksling og fordømmelse av drap. Flere av de som underskrev, ble i ettertid arrestert. I desember 2007 holdt tolv medlemmer av den forbudte opposisjonen et møte hos den tidligere forretningsmannen og parlamentsmedlemmet Riyad Sayf. Møtedeltakerne ble i oktober 2008 idømt fengselsstraffer på mellom 24-30 måneder for å ha undergravd den nasjonale sikkerheten. Alle de tolv hadde signert den nevnte erklæringen fra 2006.

Islamsk opposisjon

Det muslimske brorskapet utgjorde tidligere en militær og politisk trussel mot maktapparatet. Det er forbudt med medlemskap i Det muslimske brorskapet og siden 1980 har medlemskap etter loven medført dødsstraf.

I praksis blir dommene omgjort til 12 års fengsel. Medlemmer av brorskapet har vært utsatt for arrestasjoner og forhør. Det er flere rapporterte tilfeller hvor personer har returnert fra eksil og blitt arrestert for angivelig å ha hatt tilknytning til organisasjonen.

President Assad har uttrykt bekymring for at Libanon kan bli en base for ekstremisme som også kan true Syria, på tross av at syriske myndigheter i lengre tid selv har finansiert ulike væpnede grupper i Libanon og utstyrt dem med våpen. Frykten viste seg å være reell da Syria ble utsatt for det hittil mest alvorlige terrorangrepet i september 2008. En selvmordsbomber drepte 17 sivile da bilen hans eksploderte på veien mellom Damaskus og flyplassen. Den islamistiske gruppen Fatah al-Islam, med base i Libanon, har senere påtatt seg ansvaret for aksjonen.

Rettsvesenet og etterretningen

Rettssystemet i Syria består av sivile domstoler og straffedomstoler, militære domstoler, sikkerhetsdomstoler og religiøse domstoler. Rettsgrunnlaget er en blanding av ottomansk, fransk og islamsk lov. Familierett er overlatt til de enkelte trossamfunn. Siden Syria er en sekulær stat er ikke islam statsreligion, men er likefullt hovedkilden til lovgivningen. Sivil- og straffedomstolene er relativt uavhengige og regulert av bestemmelser i konstitusjonen med toinstans behandling. De militære domstolene kan dømme sivile personer så vel som militært personell. Det er to sikkerhetsdomstoler; Supreme State Security Court (SSSC) som dømmer i politiske saker og saker i anledning rikets sikkerhet, og Economic Security Court (ESC). Begge domstolene sorterer under unntakslovene og er ikke underlagt konstitusjonens kontroll. Tiltalen i saker under sikkerhetsdomstolene er ofte vage, høringene er lukket og man har ikke rett til å klage. Dommer kan allikevel bli omgjort på initiativ fra innenriksministeren.

Syria har vært i sammenhengende unntakstilstand siden 1963, det vil si at rettsvesenet forholder seg til unntakslovgivningen. Dette er begrunnet i at landet befinner seg i en krigstilstand med Israel og i frykten for terrororganisasjoner fra Libanon, Irak og Jordan. Denne unntakslovgivningen er gjenstand for vedvarende sterkt kritikk fra den politiske opposisjonen.

Det finnes fire store etterretningsorganisasjoner i Syria. Statens (Generelle) Sikkerhetstjeneste (Amn al-Dawla), Militære Sikkerhetstjeneste (al-Mukhabarat al-Askariya), Politiske Sikkerhetstjeneste (al-Amn al-Siyasi) og Flyvåpenets Sikkerhetstjeneste (Mukhabarat Jawiyya). Hver av de fire etterretningsorganene har avdelinger (*fara*) i alle de 15 fylkene i Syria. Syrisk etterretning driver en omfattende overvåkning, særlig rettet mot enkelte miljøer. Syria har fire ulike etterretningsorganisasjoner som opererer selvstendig og har sine egne fengsler og ulike avhørsinstitusjoner.

Media

Store deler av syrisk media er eid og kontrollert av myndighetene og Baath-partiet. Kritikk av presidenten og hans familie er forbudt, likeledes er omtale av saker som oppfattes som sensitive, ikke tillatt. Utenlandske medier blir sensurert og nettsteder som ansees å være anti-syriske, er forbudt. Den utenlandske syriske opposisjonen driver Radio Free Syria. I en periode kort etter Bashar Assads maktovertakelse opplevde syriske medier mindre restriksjoner og sensur.

Kvinner

Syriske kvinner har samme rett på utdanning som menn og er godt representert i høyere utdanning og i arbeidslivet, men møter likevel diskriminering på mange andre områder. Tilgang på skilsmisse, eierskap og råderett over bolig samt foreldrerett til felles barn, følger lovgivningen til de forskjellige religiøse grupperingene og favoriserer i de fleste tilfeller mannen. Det er ikke vanlig at syriske kvinner bor alene. Kvinnelige medlemmer av den syriske makteliten er generelt lite synlige for offentligheten.

Familievold som særlig rammer kvinner og barn regnes for å være utbredt. Æresdrap forekommer, men i større grad blant den kurdiske befolkningen, enn befolkningen for øvrig. Psykiatriske helsetilbud og krisesentre for kvinner som har vært utsatt for vold mangler i Syria. Enkelte kirkesamfunn tilbyr i visse tilfeller utsatte kvinner midlertidig beskyttelse.

Sosioøkonomiske forhold

Syria har de siste tiårene opplevd inflasjon og synkende reallønninger for brede lag av befolkningen. Korrupsjon er utbredt i alle deler av forvaltningen. Betydningen av familiære bånd og bekjentskaper setter et sterkt preg på samfunnet.

De statlige sykehusene er gratis, men kvaliteten på behandlingen er ofte dårlig og legetettheten har gått ned de senere år. Det eksisterer ulikheter i helsetjenestetilbudet mellom landsbygda og byene. Syria har et sosialforsikringssystem som omfatter pensjon, sykepenger og arbeidsledighetstrygd.

Hvem søker asyl og hvorfor?

Sist endret: 11.08.2009

En stor andel av de syriske asylsøkerne er kurdere, både statsløse og kurdere med syrisk statsborgerskap. Anførlene knytter seg hovedsakelig til politisk aktivitet og/eller medlemskap i forbudte politiske partier. Frykt for trakassering og fengsling grunnet politisk aktivitet og deltakelse i kurdiske markeringer blir anført som grunner til at de trenger beskyttelse. Mange frykter også reaksjoner fra myndighetene fordi de har blitt anklaget for kritikk av det sittende regimet. Et økende antall søkere hevder at de har blitt oppsøkt av den syriske etterretningstjenesten og bedt om å bli informanter. Mange av disse søkerne sier at de har blitt fengslet på grunn av regimekritikk og deltakelse i demonstrasjoner, men at de har blitt løslatt på betingelse av de sier seg villige til å bli informanter. Noen søkere oppgir at de frykter forfølgelse fra myndighetene fordi de ikke har møtt til militærtjeneste. En annen anførsel er den generelt vanskelig situasjonen for kurdere i Syria.

Andre anførsler er knyttet til ære. De fleste søkerne innenfor denne kategorien er menn som anfører å ha et hemmelig forhold til en kvinne, men anførsler om tvangsekteskap har også forekommet. I noen tilfeller har søkere også anført en klanskonflikt eller blodfeide som asylgrunn, som oftest knyttet til en jordkonflikt. Noen få søkere oppgir at de frykter forfølgelse fra familien fordi de har konvertert (både til islam og kristendom).

Kilder

Mye av informasjonen vedrørende forhold i Syria kommer fra kilder utenfor landet. Det eksisterer menneskerettighetsgrupper som rapporterer fra Syria, men miljøet er begrenset. Disse rapporterer i tillegg i hovedsak om forhold knyttet til den arabiske opposisjonen, og i mindre grad fra kurdiske miljøer.

Dette notatet baserer seg på åpne kilder, UK Home Office, åpne nyhetssteder, Landguiden (betalingstjeneste), BBC News, Amnesty, Human Rights Watch og International Crisis Group.

Landinfo reiser jevnlig på fact-finding til Syria for å innhente informasjon fra et nettverk av aktører.

Vårt utgangspunkt er at mest mulig av vårt arbeid skal offentliggjøres. Imidlertid ønsker mange av våre kilder at det de sier ikke skal offentliggjøres, blant annet grunnet frykt for egen sikkerhet. Andre vil enten ikke snakke med oss eller meddeler oss andre ting enn de ellers ville ha gjort dersom de vet at uttalelsene vil bli offentliggjort. Det betyr at en god del av våre rapporter ikke kan offentliggjøres, men vi vil formidle relevante og viktige funn i redegjørelser som vil være offentlig tilgjengelig.